

Wstęp

W 2013 roku Muzeum Papiernictwa zostało wpisane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego do Państwowego Rejestru Muzeów, skupiającego placówki posiadające zbiory o wyjątkowym znaczeniu oraz prowadzące aktywną działalność wystawienniczą, edukacyjną i naukową. Jednym z argumentów przesądzających o zaliczeniu naszej instytucji do grupy najlepszych muzeów w Polsce stał się wydawany od 2007 roku „Rocznik Muzeum Papiernictwa”, którego siódmy tom oddajemy do rąk Czytelników. Pismo stało się jednym ze skuteczniejszych narzędzi do realizacji misji naszej instytucji – upowszechniania wiedzy o dziejach papiernictwa, dusznickiego młyna papierniczego oraz Dusznik-Zdroju – miejscowości związanej z wyrobem papieru od ponad 450 lat. Zasięg naszego pisma rośnie, głównie dzięki istnieniu portalu internetowego, z którego można pobrać wszystkie wydrukowane dotąd tomy. Ponadto, chcąc zwiększyć zainteresowanie dusznickim Muzeum, i podejmowanymi przez nie naukowymi problemami za najbliższą nam południową granicą, od siódmego numeru zamieszczamy streszczenia artykułów naukowych również w języku czeskim.

Opracowany w 2013 roku tom składa się z sześciu działów, z których dwa zawierają recenzowane rozprawy naukowe. W pierwszym z nich zamieszczamy dwa artykuły dotyczące dziejów papiernictwa. Interesujący artykuł nadesłany przez profesora Uniwersytetu Wrocławskiego Mateusza Żmudzińskiego przedstawia, jakie znaczenie miały w Chinach papierowe latawce, które od dawnych czasów wykorzystywano do licznych celów (m.in. militarnych, meteorologicznych czy związanych z kultem). Z kolei tekst Macieja Szymczyka z Muzeum Papiernictwa, omawiający przebieg prywatyzacji polskiego przemysłu papierniczego, jest próbą oceny prowadzonego w latach 90. XX wieku procesu przekształceń własnościowych.

Drugi dział, poświęcony dziejom Dusznik-Zdroju, zawiera trzy artykuły. Pierwszy z nich, napisany przez Jana Bałchana z Muzeum Papiernictwa, omawia przebieg kuracji najslawniejszego dusznickiego kuracjusza – Fryderyka Chopina oraz wątek charytatywnych koncertów genialnego pianisty na rzecz dusznickich sierot. Opracowanie Piotra Pregiela z Muzeum Politechniki Wrocławskiej przedstawia problemy Dusznik-Zdroju w latach pierwszej wojny światowej, kiedy z powodu poboru do cesarskiej armii mężczyzn w sile wieku w życiu gospodarczym miasteczka znacznie wzrosła rola... kobiet. Artykuł Romana Stelmacha z Archiwum Państwowego we Wrocławiu, omawiający dokumenty archiwalne w zasobach wrocławskiego Archiwum, będzie miał duże znaczenie dla badaczy dziejów Dusznik-Zdroju i okolicznych miejscowości.

Dział *Materiały źródłowe* zawiera trzy tegoroczne dokumenty związane z wpisaniem Muzeum Papiernictwa do Państwowego Rejestru Muzeów: list przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej – prof. Andrzeja Rottermunda z opinią o naszym

Muzeum, pismo Dyrektora Departamentu Dziedzictwa Kulturowego Jacka Milera oraz decyzję Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego orzekającą o wpisie.

W dziale *Relacje i wspomnienia* zamieszczamy relacje z konferencji, w których w 2013 roku aktywnie uczestniczyli pracownicy Muzeum Papiernictwa, wygłaszając referaty oraz prezentując dawną sztukę wyrobu papieru. W tym dziale znalazło się również wspomnienie o zmarłym przed rokiem Michale Mioduszewskim – prezesie zaprzyjaźnionej z Muzeum Papiernictwa papierniczej spółki z Piechowic, dzięki któremu zrealizowaliśmy kilka ciekawych projektów naukowych.

W kolejnej części publikujemy nadesłaną przez Rainera Sachsa recenzję publikacji pt. *Jeremias Joseph Knechtel (1679–1750), legnicki malarz doby baroku*, przygotowanej pod redakcją Andrzeja Koziela i Emilii Kłody i wydanej w 2012 roku przez Muzeum Miedzi w Legnicy. Kontynuujemy w ten sposób przegląd interesujących projektów zrealizowanych przez muzea na Dolnym Śląsku.

W ostatniej części została zamieszczona Kronika Muzeum Papiernictwa za 2012 rok. W uznaniu kluczowego znaczenia wystaw czasowych zrealizowanych w dusznickim młynie papierniczym dla merytorycznej działalności naszej instytucji zostały one omówione osobno przez Ewę Kłonowską. Pozostałe wydarzenia przedstawiono w układzie chronologicznym, podobnie jak w tomach wcześniejszych. Kronikę dopełnia wykaz osób zatrudnionych w muzeum w 2012 roku, opracowany przez Reginę Mierzewską.

Tom ukazał się dzięki autorom artykułów i opracowań, którym składam gorące podziękowania za ich twórcze zaangażowanie w rozwój „Rocznika Muzeum Papiernictwa”. Serdecznie dziękuję członkom Komitetu Naukowego: drowi Piotrowi Pregielowi, Rainerowi Sachsovi, prof. Gottfriedowi Schweizerowi oraz członkom Zespołu Redakcyjnego: Janowi Bałchanowi, Krzysztofowi Jankowskiemu, Ewie Kłonowskiej i Anecie Wołczańskiej – za ich zaangażowanie w prace związane z powstawaniem niniejszego numeru. Podziękowania należą się prof. Piotrowi Franaszce, prof. Elżbiecie Kaszubie, prof. Janowi Kęsikowi oraz prof. Elżbiecie Kościak za recenzowanie artykułów naukowych.

Siódmy tom „Rocznika Muzeum Papiernictwa” wydajemy dzięki wsparciu finansowemu PMPoland S.A. z Jeleniej Góry, Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. oraz Gminy Duszniki-Zdrój. Donatorom składam wyrazy wdzięczności za życzliwe wsparcie naszego projektu.

dr hab. Maciej Szymczyk
Dyrektor Muzeum Papiernictwa